

کاتتر ورید مرکزی :

یکی از انواع عمل ، گذاشتن کاتتر ورید مرکزی جهت همودیالیز است که به صورت قرار دادن یک لوله پلاستیکی نرم از طریق پوست در یک رگ مرکزی در ناحیه گردن یا کشاله ران است که می توان از طریق آن خون را جهت دیالیز وارد دستگاه همودیالیز کرد و پس از دیالیز به بدن برگرداند . این کاتتر ها عموماً " برای شرایط اورژانسی و دوره های کوتاه مدت (تا سه هفته) استفاده می شوند ، امادر شرایط زیر می توان بیشتر از سه هفته از این کاتتر ها برای دیالیز استفاده کرد :

۱- زمانی که فیستول یا گرافت شریانی وریدی ایجاد شده ، ولی هنوز برای استفاده آماده نیست .

۱

۲- زمانی که راه دیگری برای دسترسی دائمی عروق وجود ندارد برای مثال ، وقتی عروق خونی بیمار به اندازه کافی برای ایجاد فیستول یا گرافت قوی و مناسب نیستند کاتتر ها دو راه دارند ، یکی قرمز (شریانی) که خون را از ورید شما بیرون می آورد و وارد دستگاه دیالیز می کند و راه دیگر آبی رنگ (وریدی) است که اجازه می دهد خون تصفیه شده به بدن شما باز گردد .

مراقبت از کاتتر :

در طول وصل و قطع دیالیز ، پرستار و بیمار باید حتماً " از ماسک استفاده کنند .

سر کاتتر نباید در معرض هوای آزاد باشد و حتماً " با کلمپ یا سرنگ پوشیده شوند .
از وارد آمدن ضربه و یا کشش به کاتتر به خصوص در هنگام دیالیز خودداری شود .

۲

از کاتتر جهت گرفتن نمونه خون ، تزریق دارو و تزریق سرم استفاده نشود .

کلمپ های کاتتر غیر از زمان دیالیز باز و بسته نشود .

از هر گونه خم شدن لوله های کاتتر در زمان غیر دیالیز خودداری کنید .

در صورت استحمام بلافاصله محل کاتتر باید به صورت استریل خشک و پانسمان شود . زمان استحمام باید تا حد امکان کوتاه باشد .

قسمت خارجی کاتتر هرگز نباید در آب حمام غوطه ور شود . برای استحمام نباید از دوش آب استفاده کرد

بهتر است به صورت ترتیبی هر ناحیه را شستشو دهید تا اب کمتری به سمت کاتتر سرازیر شود .

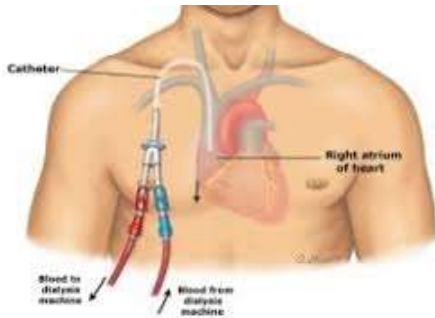
۳

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
لرستان

مرکز آموزشی درمانی شهدای عشایر

کاتتر ورید مرکزی

واحد آموزش سلامت - بازنگری سال ۱۴۰۵

سایت بیمارستان:

<http://shohada.lums.ac.ir>

شماره تلفن های بیمارستان: ۷-۳۳۲۳۶۴۰۱

۱- **لخته:** که ممکن است داخل مجرای کاتتر یا بیرون کاتتر تشکیل شود و مسیر را مسدود کند. این وضعیت سرعت جریان خون کاتتر را کم می کند و کیفیت دیالیز را کاهش می دهد.

۲- **عفونت:** می تواند حتی با سرعت جریان خون خوب هم ایجاد شود. مهم است که آموزش های مراقبتی کاتتر را دقیقاً همانطور که آموخته اید، اجرا کنید تا از عفونت پیشگیری کنید. شما باید علائم و نشانه های عفونت کاتتر را بشناسید و آن ها را به پزشک خود یا پرستار دیالیز هر چه سریع تر گزارش کنید تا درمان مناسب در اولین فرصت انجام شود.

علائم و نشانه های عفونت کاتتر:

عبارتند از تب و لرز، ترشح از محل خروج کاتتر و احساس ضعف و بی حالی عمومی

منابع: گروه نویسندگان پرستار و دیالیز وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، شرکت انتشارات سها

در صورت تب و لرز و قرمزی پوست اطراف کاتتر، سریعاً به پزشک مراجعه کنید.

پانسمان بیمار تا پایان دیالیز در محل کاتتر باقی بماند و سپس تعویض گردد.

پانسمان محل کاتتر را حداقل ۳ بار در هفته در بخش دیالیز یا یک مرکز درمانی مجهز به روش استریل تعویض نمائید.

در صورتی که کاتتر از محل خود خارج شد، به هیچ عنوان دستکاری نکنید یا سعی در برگرداندن آن به محل اولیه خود نکنید، فقط بلافاصله به پزشک مراجعه نمائید.

محل کاتتر کاملاً تمیز و خشک نگهداری شود.

در صورت خونریزی از محل کاتتر فوراً به پزشک معالج اطلاع داده شود.

عوارض: